

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
Кафедра обліку та економіко-правового забезпечення агропромислового бізнесу
ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФЕДЕРАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ І ФІНАНСИСТІВ АПК УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЩЕЦІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІЛОРУСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВИЙ КЛУБ «SOPHUS»

**ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ТА ПРАВОВЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНСТИТУЦІЙНИХ СЕКТОРІВ
ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ
ТА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ**

Збірник наукових праць
всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

**30 березня 2017 року
м. Тернопіль**

УДК 657.1:657.6:658.8:336

ББК 65.052.9 (4укр)2

О 16

Редакційна колегія:

Бруханський Р.Ф., д.е.н., доцент (Україна); Белова І.М., к.е.н., доцент (Україна); Гасьор А., д.ф. (Польща); Гуменюк О.О., к.е.н., доцент (Україна); Дідоренко Т.В., к.е.н., доцент (Україна); Жук В.М., д.е.н., професор, академік (Україна); Завитій О.П., к.е.н., доцент (Україна); Кусаїнов Т.А., д.е.н., професор (Казахстан); Метелиця В.М., д.е.н., с.н.с. (Україна); Палюх М.С., к.е.н., доцент (Україна); Панков Д.А., д.е.н., професор (Білорусь); Пархомець М.К., д.е.н., професор (Україна); Пуцентейло П.Р., д.е.н., доцент (Україна); Сава А.П., к.е.н., с.н.с. (Україна); Садовська І.Б., к.е.н., професор (Україна); Семенішена Н.В., к.е.н., доцент (Україна); Чорна Н.П., д.е.н., доцент (Україна); Язлюк Б.О., д.е.н., доцент (Україна).

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Факультету аграрної економіки та менеджменту ТНЕУ
(протокол № 8 від 24.03.2017 р.)*

О 16

Обліково-аналітичне та правове забезпечення інституційних секторів економіки України в умовах євроінтеграції та інноваційного розвитку: збірник наукових праць всеукр. наук.-практ. конф. (30 березня 2017 р., м. Тернопіль). Тернопіль : Крок, 2017. 220 с.

ISBN 978-617-692-406-7

Збірник містить наукові доповіді всеукраїнської науково-практичної конференції “Обліково-аналітичне та правове забезпечення інституційних секторів економіки України в умовах євроінтеграції та інноваційного розвитку” (м. Тернопіль), яка відбулася 30 березня 2017 р. з актуальних питань функціонування системи бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту з врахуванням світових тенденцій та національних особливостей розвитку економіки.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії збірника.

УДК 657.1:657.6:658.8:336

ББК 65.052.9 (4укр)2

ISBN 978-617-692-406-7

© Тернопільський національний економічний університет, 2017
© Крок, 2017

потребителя. Более того, для аналитика представится возможность более детально изучить показатели деятельности организации, а своевременный и качественный анализ деятельности является основой эффективного функционирования организации.

Список использованных источников

1. Инструкция о порядке применения типового плана счетов бухгалтерского учета [Электронный ресурс] : утв. постановлением М-ва финансов Респ. Беларусь 29.06.2011 г., № 50: в ред. от 30.06.2014, № 46 // Консультант Плюс. Беларусь / ООО «ЮрСпектр», Нац. центр правовой информ. Респ. Беларусь. – Минск, 2016. – Режим доступа : <https://www.bsb.by/files/typeplanbu.doc>.

2. Инструкция по бухгалтерскому учету доходов и расходов [Электронный ресурс] : утв. постановлением М-ва финансов Респ. Беларусь 30.09.2011г., № 102: в ред. постановлений Минфина от 14.12.2012 N 74, от 08.02.2013 N 11, от 31.12.2013 N 96 // Консультант Плюс. Беларусь / ООО «ЮрСпектр», Нац. центр правовой информ. Респ. Беларусь. – Минск, 2016. – Режим доступа : <http://www.pravo.by/document/?guid=3871&p0=W21224697>

Лешун Марія
студентка

Науковий керівник: к.е.н, доцент Дідоренко Т.В.
Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль

ОБЛІК ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА НА ХЛІБОПЕКАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Хлібопекарська промисловість України – одна із стратегічних галузей економіки, покликана забезпечувати стійке постачання якісними хлібобулочними виробами. Ефективність розвитку галузі характеризує виробничі відносини з приводу максимального задоволення суспільних потреб у хлібобулочних výroбах за умови економії живої та уречевленої праці при їх виробництві та відбиває кінцеву результативність виробництва хлібобулочних виробів згідно із суспільними потребами у кількісному та якісному виразі [5].

В умовах самофінансування основним завданням для підприємств стає отримання прибутку, в розмірі, достатньому для виробничого процесу. У контексті матеріаломісткості виробництва хлібобулочних виробів та з метою підвищення ефективності і конкурентоспроможності діяльності підприємств хлібопекарської галузі, доцільним є дослідження їх особливостей, вивчення їх

СЕКЦІЯ 1

Теорія та практика бухгалтерського обліку
в умовах євроінтеграції та інноваційного розвитку

впливу на особливості обліку та визначення напрямів удосконалення обліку витрат на виробництво хлібобулочних виробів. Основною умовою збільшення прибутку підприємства є зниження витрат на виробництво та збут продукції, особливо трудових і матеріальних витрат. Вирішення цієї проблеми дозволить хлібопекарським підприємствам вийти на новий рівень управління виробництвом [1].

Підприємства змушені працювати у стратегічних господарських зонах, що характеризуються підвищеним ризиком внаслідок недостатньо глибокого знання критичних для виживання підприємства факторів зовнішнього середовища: поведінка споживачів, позиції конкурентів, правильного вибору партнерів, створення конкурентоспроможного асортименту товарів і послуг з урахуванням інтересів споживачів.

Діяльність підприємства завжди пов'язана з певними витратами матеріальних, трудових, інформаційних, грошових та інших ресурсів на виготовлення, зберігання, транспортування, сортування, пакування, фасування та реалізацію товарів. Сукупність цих витрат і складає поточні витрати підприємства.

Поточні витрати підприємства – це грошове відбиття витрат живої та уречевленої праці на здійснення поточної торговельно-виробничої діяльності підприємства, що за натурально-речовим складом становлять спожиту частину матеріальних, нематеріальних трудових та фінансових ресурсів [3].

Витрати, пов'язані з виробництвом продукції хлібопекарської промисловості групуються за статтями калькуляції, а саме:

- сировина і матеріали;
- паливо й електроенергія на технологічні цілі;
- основна заробітна плата;
- додаткова заробітна плата;
- відрахування на соціальні заходи;
- витрати на утримання та експлуатацію устаткування;
- загальновиробничі витрати;
- адміністративні витрати;
- витрати на збут.

Однак, кожне підприємство у складі виробничої собівартості може встановлювати власний перелік статей.

Відповідно до П(С)БО 16 «Витрати» здійснюють поділ витрат на постійні та змінні. До постійних витрат у цій галузі відносять витрати на електроенергію і паливо на технологічні цілі, які не залежать від обсягу продукції, оскільки час випікання і температура залишаються незмінними за будь-якого завантаження печі. До складу матеріальних витрат входить вартість витраченого на випічку борошна, допоміжних матеріалів, робіт і послуг виробничого характеру сторонніми підприємствами.

Повна собівартість формується шляхом включення до перерахованих

статей суми витрат на збут. Склад і найменування деяких статей витрат не співпадають з рекомендованими П(С)БО. Дослідження частки кожної із статей в загальній сумі витрат на виробництво хлібобулочних виробів, дозволяє внести пропозиції відображати витрати на упаковку у складі витрат на збут, а не окремою статтею.

Для обліку загальновиробничих витрат призначений рахунок 91 «Загальновиробничі витрати». При цьому на підприємствах можливо відкрити субрахунки: 911 «Загальновиробничі витрати основного виробництва»; 912 «Загальновиробничі витрати допоміжного виробництва», а також субрахунки, що забезпечують іншу аналітику залежно від специфіки виробництва, особливостей формування виробничої собівартості продукції. На багатьох підприємствах кореспонденція рахунків формується автоматизовано у програмному продукті 1С Підприємство. Регістр синтетичного обліку по рахунку 23 «Виробництво» можна роздрукувати у вигляді оборотів по рахунку, аналізу рахунку і картки рахунку залежно від інформаційних потреб. До складу виробничої собівартості можуть бути віднесені не всі витрати, що обліковуються на рахунку 91 «Загальновиробничі витрати», а лише змінні і частина постійних, залежно від співвідношення фактичного випуску продукції і нормальної виробничої потужності, а залишок постійних загальновиробничих витрат зараховується до складу собівартості реалізованої продукції. Іншими словами, постійні загальновиробничі витрати повинні щомісячно розподілятися між рахунком 23 «Виробництво» і 90 «Собівартість реалізації» [4].

Специфіка діяльності різних галузей економіки вимагає внесення рекомендаційних уточнень щодо застосування П(С)БО в кожній конкретній галузі діяльності, адже універсального варіанту, здатного забезпечити всі необхідні вимоги досягти неможливо. Виходячи з цього, актуальною проблемою в сучасних умовах виступає уточнення класифікації витрат і калькулювання собівартості хлібопекарської продукції в контексті Національної реформи бухгалтерського обліку, що особливо підкреслюється важливістю даної галузі економіки з точки зору задоволення першочергової потреби людини – потреби в їжі [2].

Вагоме місце у забезпеченні беззбиткової та рентабельної діяльності підприємств займає співвідношення результатів і витрат господарювання. З огляду на соціальну значущість продукції хлібопекарської промисловості та постійне державне регулювання ціноутворення виникає необхідність у підвищенні ефективності за рахунок зниження витрат. Однак актуальними завданнями є формування стратегії зниження витрат на основі узагальнення світового досвіду стратегічного управління витратами.

Список використаних джерел

1. Горбач, О. Д. Облік виробничих витрат на хлібопекарських підприємствах України [Електронний ресурс] / О. Д. Горбач // Економічний

форум. – 2013. – № 4. – С. 8–12. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/jpdf/ecfor_2013_4_4.pdf

2. Зоріна, В.Н., Сеніна Г.В. Формування та калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) в галузях народного господарства [Текст] : навч. посібник / В. Н. Зоріна, Г. В. Сеніна. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 214 с.

3. Клєцова, Н. В. [Електронний ресурс] / Н.В. Клєцова – Режим доступу : http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2011_2_3/061-065.pdf

4. Мачуга, Р. Специфіка відображення об'єктів і процесів у бухгалтерському обліку на підприємствах харчової промисловості [Текст] / Р. Мачуга // Соціально-економічні, політичні та культурні оцінки і прогнози на рубежі двох тисячоліть: Тези доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених. – Тернопіль, 2007. – С. 232-234.

5. Методичні положення та норми продуктивності для хлібопекарського виробництва [Текст] / В. В. Вітвіцький, В. І Ковальчук, І. С. Ковальчук та ін. – К.: НДІ «Укragропромпродуктивність», 2006. – 328 с.

6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

Матвійчук Людмила
аспірант

Науковий керівник: к.е.н., доцент Палюх М.С.
Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль

ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА РОЛЬ ЗНОСУ У ЦЬОМУ ПРОЦЕСІ

Основою ефективного розвитку аграрного сектору економіки є механізм використання основного капіталу, що зумовлює об'єктивну потребу у постійному відтворенні основних засобів сільськогосподарських підприємств за оптимальними параметрами при дотриманні необхідних пропорцій їх надходження та вибуття, рівня оновлення відповідно до темпів зносу.

Використання на підприємстві основних засобів понад економічно виправданий термін їх експлуатації при існуванні швидких темпів науково-технічного прогресу, зменшення обсягів капітальних вкладень при нецільовому використанні амортизаційних відрахувань негативно позначається на параметрах їх відтворення. Вирішення цієї проблеми в сучасних умовах